

Protokoll för socialnämnden

Tid och plats	Tisdag 17 mars 2026 kl. 09:30–15:30 Gulli, Björkarna Torsby
Beslutande	Tommy Olsson (S), Ordförande Åsa Walfridsson (S) Gunilla Toreheim (S) Ida Gullbrandsson (S) Ulf Ronge (M), 1:e vice ordförande May Wenche Borgler (M) Siv Martinsson (V) Susanne Sätterlund (SD), 2:e vice ordförande Kenneth Persson (SD) Joe Bengtsson (DO!T) Bengt Enneby (C), ersätter Linn Karlsson (C)
Övriga deltagare	Lukas Löfstrand, socialchef Carina Stolpe, verksamhetschef vård och omsorg, §19-24, 26-28 Kent Eriksson, ekonom Birgitta Nilsson, sekreterare Jasmina Henriksson, områdeschef funktionsstöd, §20 Marita Liljefors, stödassistent, § 20 Sophie Märs, elev, §20 Karin Swensån, projektledare, § 34 Petra Frykenskjö, chef central administration, § 37 Maria Carlsson (V), ersättare som inte tjänstgör Lennart Tranberg (SD), ersättare som inte tjänstgör, §19-24, 26-34 Annlouise Brodén (S), ersättare som inte tjänstgör
Justerare	Susanne Sätterlund
Tid för justering	2026-03-23
Paragrafer	19–24 och 26–37
Underskrifter	Digital justering (Birgitta Nilsson, sekreterare) Digital justering (Tommy Olsson, ordförande) Digital justering (Susanne Sätterlund, justerare)

PROTOKOLL
2026-03-17

BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits på kommunens digitala anslagstavla.

Beslutande instans

Socialnämnden

Förvaring av protokollet

Kommunhuset, Torsby

Sammanträdesdatum

2026-03-17

Datum då protokollet justeras

2026-03-23

Datum då tillkännagivandet publiceras

2026-03-23

Datum då publiceringen av tillkännagivandet upphör

2026-04-14

PROTOKOLL
2026-03-17

Innehåll

§ 19 Jäv och intressekonflikt	4
§ 20 Verksamhetsinformation, funktionsstöd	5
§ 24 Budget- och verksamhetsuppföljning	6
§ 26 Budgetförutstättningar 2027	9
§ 27 Detaljbudget 202	13
§ 28 Verksamhetsuppföljning lediga lägenheter på särskilda boenden och utförda hemtjänsttimmar	14
§ 29 Revidering av delegeringsordning	16
§ 30 Motion om Dalbygården i Sysslebäck	17
§ 31 Val till socialnämndens arbetsutskott efter Daniel Eriksson (M)	19
§ 32 Val till Kommunala Tillgänglighetsrådet (KTR) efter Daniel Eriksson (M)	20
§ 33 Nämndinitiativ från Socialdemokraterna Torsby-Nordvärmland, ergonomiska skor för vårdpersonal	21
§ 34 Omställning nya socialtjänstlagen	22
§ 35 Information, pågående projekt	23
§ 36 Information från politiker	24
§ 37 Information från socialförvaltningen	25

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 19 Jäv och intressekonflikt

Sammanfattning av ärendet

Ingen anmäler jäv eller intressekonflikt vid dagens sammanträde.

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 20 Verksamhetsinformation, funktionsstöd

Diarienummer SOC 2026/57

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tackar för bra information.

Sammanfattning av ärendet

Områdeschefer funktionsstöd Jasmina Henriksson, Marita Liljefors och elev Sofie informerar om olika aktiviteter inom funktionsstöd.

Vi samarbetar med kultur- och fritidsverksamheten, föreningar, företag och andra kommuner.

I Torsby ordnas Succéloppet på Björnevi. Där kan man delta i olika aktiviteter. Alla som genomför ett lopp får en nummerlapp och en medalj.

Det finns också ett fotbollslag som heter FC Skött. Laget deltar i turneringar, till exempel Svens Cup.

Man kan låna aktivitetshörnan från kulturverksamheten för olika aktiviteter. Det ordnas också grillfester på olika boenden. Då bjuder man in personer från andra boenden. En populär aktivitet är allsång.

Det finns ett läsprojekt, och bokbussen besöker tre olika boenden.

Boendet Enen har som mål att göra en utlandsresa. Det är ett stort projekt. Planeringen har börjat, och man undersöker olika resmål.

Kom gärna och heja på våra fotbollsmatcher och på Succéloppet!

Handlingar i ärendet

PowerPoint från områdeschef Jasmina Henriksson.

Beslutet skickas till

Martina Ullenius, verksamhetschef IFO/fs

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 24 Budget- och verksamhetsuppföljning

Diarienummer SOC 2026/56

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av budgetuppföljningen per 28 februari 2026.

Sammanfattning av ärendet Ekonomisk redovisning

Driftredovisning

	Utfall t o m 02/2026	Budget t o m 02/2026	Avvikelse	Budget 2026
INTÄKTER	23 368	20 597	2 771	123 370
KOSTNADER	-92 305	-88 733	-3 572	-523 420
· Personalkostnader	-59 747	-56 890	-2 857	-333 473
· Övriga kostnader	-32 524	-31 804	-720	-189 688
· Kapitalkostnader	-34	-39	5	-259
DRIFTNETTO	-68 937	-68 136	-801	-400 050

Redovisning per avdelning

	Utfall per 2026-02-28	Budget per 2026-02-28	Avvikelse	Budget 2026	Prognos 2026	Avvikelse
Vård och omsorg	-33 022	-32 278	-744	-189 383	-189 383	0
Funktionsstöd	-13 786	-13 985	199	-81 915	-81 915	0
Individ- och familjeomsorg	-12 670	-12 361	-309	-72 481	-72 481	0
Förvaltningsövergripande SN	-9 458	-9 512	54	-56 271	-56 271	0
DRIFTNETTO	-68 937	-68 136	-801	-400 050	-400 050	0

PROTOKOLL
2026-03-17

Kommentar till budgetuppföljning

Socialnämnden redovisar för februari 2026 ett underskott på cirka 800 tkr mot budget.

Vård och omsorg redovisar ett underskott på drygt 700 tkr mot budget. Hemtjänsten inklusive nattpatrullen, ger ett underskott på cirka 400 mkr mot budget. Personalkostnaderna och den utförda tiden var högre än budgeterat på grund av palliativa insatser. Nattpatrullen har haft en extra personal per natt under hela perioden.

Särskilda boenden har ett underskott mot budget på cirka 600 tkr, avvikelsen ligger på personalkostnader.

Hemsjukvården har ett underskott på närmare 100 tkr, även här är avvikelsen på personalkostnader.

Rehab tillsammans med bostadsanpassning har ett överskott på cirka 400 tkr och det beror främst på färre inköp än budgeterat på både Hjälpmedel och Bostadsanpassning samt vakans inom Rehab.

Funktionsstöd redovisar ett överskott på cirka 200 tkr mot budget.

Gruppboenden inkl köp av externa platser har ett överskott på cirka 200 tkr mot budget.

Daglig verksamhet har ett överskott på närmare 100 tkr.

Personlig assistans har ett underskott på närmare 200 tkr som beror på kostnader för en extern plats som beviljades under slutet av 2025.

Individ- och familjeomsorgen inkl AMA redovisar ett underskott på cirka 300 tkr mot budget.

Köpt vård redovisar ett underskott på drygt 800 tkr mot budget.

Kostnaderna för både vuxen och barn är högre än budget, men största avvikelsen ligger på barn och unga, det gäller både institutionsvård och familjehem.

Ekonomiskt bistånd har ett underskott på närmare 200 tkr mot budget, även skyddat boende har ett underskott på närmare 200 tkr.

AMAs verksamheter ger sammantaget ett överskott på drygt 400 tkr.

Gemensam verksamhet redovisar ett litet överskott på ungefär 50 tkr mot budget.

PROTOKOLL
2026-03-17

Åtgärder för att klara tilldelad budget

Ett arbete pågår inom flera verksamheter med schemaläggning för att bland annat minska resurspassen, även ökad samplanering och att tillfälligt flytta personal dit behovet är större. Men schemaperioderna är på 8 veckor så alla åtgärder man gör får en fördröjning innan det syns någon effekt.

Prognos för helår

Det är fortfarande tidigt på året så det är svårt att sätta en realistisk prognos så målsättningen är att klara budgeten för helår. Mycket hänger på hur man kommer klara kostnaderna för placeringar, främst för barn och unga, inom IFO samt om man kan använda resurserna inom vård och omsorg på ett effektivare sätt.

Handlingar i ärendet

Budgetuppföljning per 28 februari 2026 från förvaltningsekonom Kent Eriksson.

Beslutet skickas till

Lukas Löfstrand, socialchef
Carina Stolpe, verksamhetschef vård och omsorg
Martina Ullenius, verksamhetschef IFO/fs
Ken Eriksson, förvaltningsekonom
Ekonomiavdelningen

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 26 Budgetförutsättningar 2027

Diarienummer SOC 2026/98

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner budgetförutsättningarna 2027.

Sammanfattning av ärendet

Enligt ekonomistyrdokumentet ska detaljerade anvisningar och direktiv för budgetarbete lämnas årligen i en särskild budgetanvisning. Denna anvisning innehåller information om hur budgetförutsättningarna och budgetprocessen ser ut för 2027. I budgetförutsättningarna finns centralt framtagna parametrar som är grunden till budgetberäkningen. Dessa är satta utifrån tillgänglig information från SKR (Sveriges kommuner och regioner), KPA pension och Kommuninvest.

Tidsplan och underlag

I februari tar kommunstyrelsen beslut om budgetanvisningarna. Därefter ska nämnder och styrelse se över budgetbehoven för 2027 till 2029 och räkna på behovet med fokus på 2027 utifrån de parametrar som beslutas i budgetanvisningarna. Inom vissa områden kan ytterligare verksamhetsspecifika beräkningar behöva göras. Hänsyn ska tas till kända intäkts-/kostnads-/verksamhets- eller lagförändringar som eventuellt kan påverka budgeten.

Nämnder och styrelse beslutar om budgetbehovet för 2027-2029 med fokus på 2027. Budgetunderlaget ska innehålla information om budget och utfall för 2025, budget för 2026 samt framräknat behov för 2027 per verksamhetsområde (exempel på verksamhetsområden är förskola, grundskola, vård och omsorg, funktionsstöd, tekniska och kulturavdelningen). I underlaget ska verksamhetsbeskrivning, information om vilka utmaningar och möjligheter som verksamheten står inför, en konsekvensbeskrivning och information om verksamhetsförändringar samt förväntade investeringar ingå. En kort sammanfattning om hur man arbetar med nämndmålen lämnas till budgetberedningen.

Budgetberedningen sammanträder 19 maj 2026. På budgetberedningen presenteras budgetunderlaget av nämndernas presidier samt

PROTOKOLL
2026-03-17

förvaltningschef och ekonom. Budgetberedningen stämmer av tidigare beslutade ramar med behov enligt inkomna budgetunderlag samt intäktsprognos. Budgetberedningen tar fram ett förslag på budget för 2027 till 2029 som behandlas i kommunstyrelsen 8 juni 2026 och kommunfullmäktige 22 juni 2026.

God ekonomisk hushållning

För att bedöma om kommunen uppnår god ekonomisk hushållning utgår bedömningen från måluppfyllelsen av de finansiella målen och kommunfullmäktiges inriktningsmål. Kommunfullmäktige har beslutat om fyra inriktningsmål och nämnderna har fastställt nämndmål som bygger på dessa. Metoden för att mäta måluppfyllelsen av god ekonomisk hushållning kommer att ingå i uppdateringen av ekonomistyrdokumentet under 2026.

De finansiella målen ska omfatta hur mycket verksamheten får kosta, investeringar och finansiering samt förmögenhetsutveckling. Sedan Torsby kommun påbörjade VA-investeringen i Branäs har kommunen haft en hög investeringsnivå. Den höga investeringsvolymen kommer fortsätta flera år framåt med stora investeringsprojekt som inkluderar badhusrenovering, storkök, renovering av Kvistbergsskolan och ARV i Torsby. För att säkerställa kommunens finansiella styrka under denna period med många stora investeringar är det viktigt att också hålla kommunens resultat på en hög nivå. Resultaten används till att finansiera kommunens investeringar och ett högt resultat gör att kommunen behöver låna mindre.

Självfinansieringen visar hur stor del av årets investeringar som täcks av årets resultat. Detta är ett viktigt finansiellt mål för att säkerställa att resultaten långsiktigt ligger på en nivå som gör det möjligt att finansiera kommunens investeringsbehov.

Kommunens soliditet mäter hur stor del av kommunens totala tillgångar som är finansierade med egna medel. Det är viktigt att inte urholka kommunens soliditet, den behöver därför stanna kvar på samma nivå som de senaste åren. Soliditeten mäts utifrån balansräkningen. Kommunen har även en pensionsskuld som redovisas utanför balansräkningen. För att minska framtida pensionsåtagande bör kommunen göra årliga avbetalningar på denna pensionsskuld.

PROTOKOLL
2026-03-17

Förslag på finansiella mål för kommunen 2027

- Torsby kommun ska redovisa ett resultat på minst 4 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag inklusive finansnettot.
- Årets resultat ska uppgå till minst 25 % av kommunens investeringar för året (självfinansiering).
- Kommunens soliditet i balansräkningen ska uppgå till minst 35 %.
- Kommunen ska årligen göra avbetalningar om minst 1 mnkr av pensionsskulden.

Kommunens resultat för 2027

I planen för 2027 planeras investeringar för runt 150 mnkr. Investeringarna inkluderar bland annat storkök, hängbron, ARV i Torsby och olika gatuprojekt. För att kommunen ska lyckas finansiera årets samtliga investeringar och samtidigt uppnå de ekonomiska målen behövs ett resultat runt 50 mnkr vilket motsvarar 5,0 %.

Övriga förutsättningar för 2027

Finansdepartementet har föreslagit en ändring i kostnadsutjämningen som är tänkt att införas från och med 1 januari 2027. Ändringen skulle medföra en minskad intäkt för Torsby kommun på runt 8,2 mnkr. Ett remissvar kommer att lämnas och kommunen håller sig uppdaterad angående hur arbetet med den föreslagna ändringen fortskrider.

Fördelning av resurser

Torsby kommun har en minskande befolkning och därmed ett minskande intäktsunderlag. Verksamheterna ska därför arbeta för att effektivisera, minska kostnader och öka externa intäkter innan de begär en ramökning. När en uppräknings behövs för att kunna upprätthålla verksamheten används följande parametrar:

- PO (personalomkostnader): 41 %
- Löneökning: 2,5 %
- Övriga kostnader: 2 %
- Internränta: 2,9 %
- Kost: 2,5 %

PROTOKOLL
2026-03-17

- Internhyror: 3 %
- Övriga interna avgifter: Max 2 % men hänsyn ska tas till det faktiska kostnadsunderlaget.

Intäkterna baseras på beräkning. Kostnadsförändringar kan variera mellan olika områden beroende på kundunderlag och kostnadsnivå. Om en annan ökning eller minskning används inom något område bör detta anges i budgetunderlaget.

Utökad verksamhet eller särskilda satsningar ska också specificeras i budgetunderlaget.

Den procentuella ökningen för kosten och internhyran har beräknats utifrån procentsatserna för löneökning och internränta. För övriga kostnader används 2 %, med undantag för fjärrvärme där 4 % tillämpas.

Handlingar i ärendet

Socialnämndens arbetsutskott 2026-02-24 § 12.

Beslutet skickas till

Lukas Löfstrand, socialchef

Carina Stolpe, verksamhetschef vård och omsorg

Martina Ullenius, verksamhetschef IFO/fs

Kent Eriksson, förvaltningsekonom

Ekonomiavdelningen

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 27 Detaljbudget 2026

Diarienummer SOC 2025/335

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner detaljbudget 2026.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ansvarar för att möta behov hos kommuninvånarna i enlighet med kommunens mål samt de lagar som främst reglerar verksamheten: Socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lag med särskilda bestämmelser vård av unga (LVU) samt lag av missbrukare i vissa fall (LVM).

Socialnämndens verksamheter innefattar tre huvudområden:

- Vård- och omsorg
- Funktionsstöd
- Individ- och familjeomsorg
- Arbetsmarknadsavdelningen (1 januari 2026)

Budgetramen för 2025 uppgick till 377,2 miljoner kronor. Budgetramen för 2026 400 050 miljoner kronor.

Handlingar i ärendet

Detaljbudget 2026, bilaga till protokollet.

Beslutet skickas till

Lukas Löfstrand, socialchef

Carina Stolpe, verksamhetschef vård och omsorg

Martina Ullenius, verksamhetschef IFO

Kent Eriksson, förvaltningsekonom

Ekonomiavdelningen

Datum: 2026-02-19
Antal sidor 6

Detaljbudget 2026

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Redovisning.....	3
1.1 Ansvarig	3
1.2 Driftredovisning.....	3
1.3 Redovisning per verksamhet.....	3
1.4 Verksamhetsbeskrivning.....	4
1.5 Verksamhetsförändring.....	5

1 Redovisning

1.1 Ansvarig

Lukas Löfstrand, socialchef

1.2 Driftredovisning

	Budget 2026	Budget 2025	Prognos 2025
INTÄKTER	123 370	108 262	129 262
KOSTNADER	-523 420	-485 492	-508 991
· Personalkostnader	-333 473	-313 982	-330 296
· Övriga Kostnader	-189 688	-171 298	-178 483
· Kapitalkostnader	-259	-212	-212
NETTOKOSTNAD	-400 050	-377 230	-379 729

1.3 Redovisning per verksamhet

		Intäkt	Kostnad	Netto
008	Administration SN	1 000	-23 178	-22 178
100	Politisk verksamhet	0	-1 224	-1 224
510	VÅRD O OMSORG ENL SOL O H	1 676	-34 419	-32 743
511	HEMTJÄNST OCH HEMSJ VÅRD	67 863	-158 388	-90 525
512	SÄRSKILDA BOENDEN	20 060	-104 619	-84 559
513	INSATSER ENL LSS	10 740	-26 663	-15 923
514	SÄRSK BOENDE FUNKTSH	4 590	-60 017	-55 427
515	SÄRSK BOENDE PSYK	550	-3 400	-2 850
516	REHABILITERING	0	-12 720	-12 720
535	FÖREBYGG VERKSAMH	929	-13 073	-12 144
551	IFO ADMINISTRATION	100	-16 039	-15 939
552	INSTITUTIONSV VUXNA	135	-2 893	-2 758
554	INSTITUTIONSV BARN O UNG	100	-3 209	-3 109
556	FAMILJEHEM VUXNA	0	-174	-174
557	FAMILJEHEM BARN O UNGD	100	-12 259	-12 159
558	ÖVR ÖPPNA INSATSER	0	-658	-658

		Intäkt	Kostnad	Netto
568	BARN O UNGD VÅRD	1 191	-8 060	-6 869
571	Övriga insatser vuxna	350	-4 573	-4 223
575	EK BISTÅND	0	-12 984	-12 984
585	FAMILJERÄTT	0	-1 065	-1 065
600	FLYKTINGMOTTAGANDE	2 000	-910	1 090
610	Arbetsmarknadsåtgärder	10 086	-20 869	-10 783
920	Övergripande	1 900	-2 026	-126
SUMMA		123 370	-523 420	-400 050

1.4 Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden ansvarar för att möta behov hos kommuninvånarna i enlighet med kommunens mål samt de lagar som främst reglerar verksamheten: Socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), lag med särskilda bestämmelser vård av unga (LVU) samt lag av missbrukare i vissa fall (LVM).

Socialnämndens verksamheter innefattar fyra områden:

- Vård- och omsorg
- Funktionsstöd
- Individ- och familjeomsorg
- Arbetsmarknad

Vård och omsorg

Vård och omsorg är inriktad mot främst äldre personer som behöver hjälp med sin dagliga livsföring. Socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen är grunden i verksamheten. Vanliga stödinsatser är hemtjänst, trygghetslarm och matdistribution. För personer som inte klarar av att bo kvar i det egna hemmet finns särskilda boenden (säbo). För de som bor på säbo ansvarar verksamheten även för hälso- och sjukvårdsinsatser.

Inom verksamheten finns även hemsjukvården som ansvarar även för att ge hälso- och sjukvårdsinsatser i hemmet till samtliga kommuninvånare som inte kan ta sig till vårdcentralen på egen hand. Hemsjukvårdsinsatserna utförs av legitimerad personal såsom sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter, samt av omsorgspersonal med delegering.

Funktionsstöd

Funktionsstöd erbjuder personer som utifrån psykiska eller fysiska funktionshinder behöver hjälp och stöd. Möjligheten ges enligt SoL samt LSS. Möjliga stödinsatser är exempelvis bostad med särskild service, boendestöd, daglig verksamhet, ledsagarservice och personlig assistans.

Individ och familjeomsorg (IFO) och Öppenvård

Socialtjänsten är samhällets sociala skyddsnät och kan erbjuda både behovsprövade insatser via IFO och också insatser utan krav på biståndsbeslut (IUB) via Familjecentral eller Öppenvård. Kärnverksamheterna är stöd riktat till barn, ungdomar och familjer, ekonomiskt bistånd, stöd till personer som utsätts för våld i nära relation samt stöd till personer med skadligt bruk eller beroende.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknadsavdelningen har från och med 1 januari 2026 gått över till socialnämnden. Dess uppdrag är att genom arbetsmarknadspolitiska insatser bidra till minskad arbetslöshet och ökad egen försörjning bland kommuninvånare. Uppdraget genomförs i nära samverkan med andra kommunala verksamheter, statliga myndigheter och externa aktörer.

Avdelningen ansvarar för att coacha och stödja deltagare genom individuellt anpassade insatser med fokus på motivation, kompetensutveckling och stegvis etablering på arbetsmarknaden. Verksamheterna inom JobbCenter utgör en central del i arbetet och erbjuder individanpassade insatser såsom arbetsträning, praktik och anställningsstöd. Arbetsmarknadsavdelningen ansvarar även för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) samt integrationsarbetet för kommunplacerade personer, med fokus på etablering, språkutveckling och inträde på arbetsmarknaden. Insatserna ska vara långsiktiga, strategiska och anpassade till kommunens nuvarande och framtida behov.

1.5 Verksamhetsförändring

Utöver en del justeringar utifrån exempelvis viss vårdtyngds-/behovsförändring, utveckling av digitala lösningar och verksamhetssystem och genomförda omorganiseringar så görs även följande förändringar i och med föreslagen detaljbudget i relation till föregående års fördelning:

Satsning för ökad frisknärvaro

Med anledning av förvaltningens sjukfrånvaro görs, utöver redan pågående insatser, även en extra satsning på friskvård och rehabiliteringsinsatser för

personal med ca 1,5 mkr. Satsningen möjliggör olika insatser, dels brett inriktade till all tillsvidareanställd personal och dels stöd som anpassas till enskilda personalgrupper vars behov av åtgärder bedöms störst.

Trygg hemgång och förstärkt sjuksköterskeorganisation

Arbetsätt för trygg hemgång har tidigare kunnat finansieras genom statsbidrag. Detta upphör, men arbetssätten bedöms ha en god effekt och behöver kvarstå. Även höjd bemanningsnivå för sjuksköterskor inom säbo har tidigare finansierats med statsbidrag som nu upphör. Total kostnad för att kompensera de två tidigare statsbidragen är ca 2 mkr.

Nya socialtjänstlagen

För att kunna genomföra ett ökat antal insatser utan biståndsbeslut (IUB) i enlighet med socialnämndens beslut i samband med att nya lagstiftningen trädde i kraft görs en fortsatt utökning av bemanningen på familjecentralen. Därutöver har en projektledare anställts på heltid för att stödja förvaltningen i den fortsatta omställningen. Åtgärderna finansieras av statsbidrag.

Prioriterade utvecklingsområden

Utöver ovanstående finns satsningar för de prioriterade utvecklingsområden som nämnden äskat och beviljats ytterligare 3 mkr för att kunna genomföra under 2026;

1. Psykiatrisk handledning och kompetensutveckling
2. Förstärkning familjehemsvården
3. Förstärkt anhörigstöd

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 28 Verksamhetsuppföljning lediga lägenheter på särskilda boenden och utförda hemtjänsttimmar

Diarienummer SOC 2026/55

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Särskilt boende och växelvårdsplatser

Dalbygården (24)	En lägenhet ledig (1)
Klarastrand (15)	Ingen lägenhet ledig (0)
Lövenstrand (29)	Ingen lägenhet ledig (0)
Linden (40)	Ingen lägenhet ledig (0)
Gömmanberg SÄBO (19)	Ingen lägenhet ledig (0)
Växelvårdsplatser (3 lgh)	Två veckor lediga (2)

Ej verkställda beslut

För närvarande finns 7 icke verkställda beslut om Bifall Särskilt boende enl. 11 kap 1§ Socialtjänstlagen.

För närvarande finns 0 icke verkställt beslut om Bifall Växelvård enl. 11 kap 1§ Socialtjänstlagen.

Hemtjänst

Utförda timmar exkl. nattpatrull, 2026 (omräknat till 31 dagar/mån)

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
6432	6379										

PROTOKOLL
2026-03-17

Utförda timmar exkl. nattpatrull, 2025 (omräknat till 31 dagar/mån)

Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
6096	6082	6118	6108	6190	6393	6237	6416	6465	6510	6324	6739

Handlingar i ärendet

Skrivelse från verksamhetschef vård och omsorg Carina Stolpe.

Beslutet skickas till

Carina Stolpe, verksamhetschef vård och omsorg
Lena Söderlind, administrativ handläggare
Biståndsenheten

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 29 Revidering av delegeringsordning

Diarienummer SOC 2026/103

Socialnämndens beslut

Socialnämnd antar föreslagna revidering av delegeringsordning för socialförvaltningen.

Sammanfattning av ärendet

Revidering av "Delegationsordning för socialförvaltningen" har gjorts i syfte av att följa gällande lagstiftning, aktuell organisation samt för att få en effektivitet och resursstyrning i organisationen.

Handlingar i ärendet

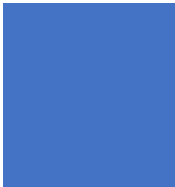
Socialnämndens arbetsutskott 2026-02-24 § 15.

Beslutet skickas till

Lukas Löfstrand socialchef

Martina Ullenius verksamhetschef

Susanne Axelsson socialt ansvarig samordnare

Delegeringsordning för socialförvaltningen, Torsby kommun

DATUM OCH § FÖR ANTAGANDE

REV 2021-05-25 § 65

REV 2021-09-28 § 137

REV 2022-12-13 § 156

REV 2023-12-12 § 128

REV 2024-04-25 § 43

REV 2025-02-11 § 15

REV 2025-06-17 § 70 (NY SOCIALTJÄNSTLAG)

REV 2026-03-17 §29

1	FÖRVALTNINGSÖVERGRIPANDE	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
1.1	Avgivande av yttrande i överklagningsärenden	Beslutsnivå ursprungsbeslut	30 kap. 2 § SoL		
1.2	Överklagan och yrkande om inhibition samt yttrande när förvaltningsrätten eller kammarrätt ändrat nämndens beslut.	Beslutsnivå ursprungsbeslut	30 kap. 2 § SoL		
1.3	Överklagan och yrkande om inhibition samt yttrande till besvärsmyndighet enligt SoL, LvM, LvU, och LSS då grundbeslut är fattat av nämnd eller utskott samt i övriga ärenden där sammanträde ej kan avvaktas.	Enlighet socialnämndens delegations- ordning	6 kap 36§ KL		
1.3.1	Överklagan av beslut från Inspektionen för vård och omsorg (IVO)	Verksamhetschef	35 kap. 2 § SoL	I de fall beslut om att överklaga anses vara av principiell beskaffenhet får beslut inte delegeras. 6 kap. 38 § 3. KL	
1.3.2	Beslut i ärenden av en art och grad som lämpligen inte behöver föras till socialnämnd och som inte avser ärenden enligt den sociala lagstiftningen.	Arbetsutskottet			
1.4	Beslut huruvida om prövning av beslut ska ske.	Beslutsnivå ursprungsbeslut	37 – 39 §§ FL		
1.5	Avvisning av överklagan som inkommit för sent.	Beslutsnivå ursprungsbeslut	45 § FL	Om SN är beslutsfattande; och beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat.	

	FÖRVALTNINGSÖVERGRIPANDE	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
1.6	Avvisande av ombud och biträde	Verksamhetschef	14 § FL	6 kap. 37 § KL	
1.7	Utlämnande av allmän handling till enskild eller annan myndighet, samt uppställande av förbehåll i samband med utlämnande av allmän handling	IFO-chef/1:e socialsekreterare områdeschef	6 kap. 2 - 5 §§ OSL 10 kap. 14 § OSL 2 kap 15, 17 §§ TF		
1.8	Utlämnande av uppgift av enskilds personliga förhållanden	Socialchef Verksamhetschef IFO-chef 1:e socialsekreterare Områdeschef MAS	10 kap. 14 – 26 §§ OSL		
1.9	Beslut att lämna ut allmän handling ur diarium.	Förvaltningssekreterare	6 kap. 2 - 5 §§ OSL 10 kap. 14 § OSL 2 kap 15, 17 §§ TF	Efter samråd med socialchef	
	Förvaltningsövergripande	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
1.10	Beslut att lämna ut handlingar ur personakt till den som är berörd av handlingarna	Socialsekreterare	12 kap 1§ OSL	Efter samråd med IFO-chef / 1:e socialsekreterare	
1.10.1	Utlämnande av handling	Socialsekreterare	12 kap 2, 3 §§ OSL	Efter samråd med IFO-chef	

	Förvaltningsövergripande	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
1.11	Beslut att lämna personuppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forskningssyfte.	Socialchef	15 kap. 3 § SoL		
1.11.1					
1.12	Anonymitetsprövning	Arbetsutskottet IFO-chef	25 kap 7§ 26 kap 5§ OSL		
1.13	Beslut om att polisanmäla brott som hindrat nämndens verksamhet	Verksamhetschef	10 kap 2§ OSL och SkrL 6§ Lagen om bidragsbrott 15 kap. 7 § SoL		
1.14	Beslut om att polisanmäla misstanke om brott	Verksamhetschef 1:e social- sekreterare	10 kap. 2 § OSL 25 kap 12 § 26 kap 9 § OSL 15 kap. 7 § SoL	HSL	
	Företräda nämnden vid domstol				
1.15	Anmälan om behovet av offentligt biträde.	Socialsekreterare	3§ Lag om off biträde	39 § LVU 4 § LBSB 42 § LVM 20 kap. 9 § 1-2 st. FB	
1.15.1	Underrättelse till åklagare.	Socialsekreterare	15 kap. 5 § SoL	6 kap. 37 § KL	

	Förvaltningsövergripande	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
1.15.2	Företräda nämnden i ärenden eller mål i allmän domstol eller förvaltningsdomstol avseende LVU, LVM, SoL, FB, LSS.	Socialsekreterare	30 kap. 2 § SoL		
1.15.3	Utse ombud att föra socialnämndens talan.	IFO-chef 1:e social- sekreterare	30 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
1.16	Yttrande till tillsynsmyndighet	Socialchef	28 kap. 2 § SoL	JO, JK, IVO Förvaltnings- rätten Ska delges arbetsutskott	
	Missförhållanden				
1.17	Beslut om att utreda ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för missförhållande LSS och SoL	SAS	27 kap. 5 § SoL 24 e§ LSS	I samråd med socialchef	
1.17.1	Beslut om anmälan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om missförhållanden inom kommunens verksamheter som drivs enligt SoL och LSS (Lex Sarah).	Socialchef och SAS	27 kap. 6 § SoL 24f§ LSS	Se riktlinjer (Lex Sarah för SoL, LSS samt SOFS 2011:5 tvingande lag. 6 kap. 37 § KL	
1.17.2	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa skador och sjukdomar inom kommunens hälso-och sjukvård (Lex Maria).	MAS	24 § HSL		
	Förvaltningsövergripande	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN

	Förvaltningsövergripande	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
	Avtalstecknare				
1.18	Beslut om att teckna hyresavtal vid särskild boendeform.	Områdeschef			
	Ansvarsfördelning mellan kommuner				
1.19	Förhandsbesked om insats.	Den som är delegat enligt delegationsordning.	29 kap. 7 § SoL 16 § LSS	6 kap. 37 § KL	
1.19.1	Beslut om överflyttning av ärende till annan socialnämnd.	IFO-chef	29 kap. 10 § 2. SoL	6 kap. 37 § KL	
1.19.2	Beslut om mottagande av ärende från annan kommun	Arbetsutskott	29 kap. 10 § 3. SoL	6 kap. 37 § KL	
1.19.3	Ansöka om överflyttning hos Inspektionen för vård och omsorg.	IFO-chef	29 kap. 11 § SoL	6 kap. 37 § KL	
1.19.4	Uppgiftslämnare enligt smittskyddslagen.	MAS	6 kap 9 § Smittskyddslagen		
1.19.5	Anmälningsskyldighet	MAS	6 kap 12 § Smittskyddslagen		
1.19.6	Underrättelse till Folkhälsomyndigheten.	Verksamhetschef	15 kap. 6 § SoL	6 kap. 37 § KL	
	Anmälan om överförmyndare				
1.20	Beslut om att till överförmyndare anmäla behov av god man/förvaltare eller anmäla att behov ej längre föreligger.	Områdeschef/ socialsekreterare	5 kap 3§ SoF		

	Förvaltningsövergripande	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
	Skador i arbetet				
1.21	Godkännande av kostnader som uppkommit genom skada i arbetet max 3 000 kr.	IFO-chef Områdeschef Verksamhetschef	3 kap 2§ SkadestL		
	Beslut om att ersätta enskild person för egendomsskada som uppstått på särskilt boende och ordinärt boende				
1.22	Upp till ett belopp 10 % av basbeloppet per år.	Områdeschef, IFO-chef		I första hand hänvisning till egen hemförsäkring.	
1.23	Därutöver	Verksamhetschef			
	Handläggning och dokumentation	Delegat	Lagrum	Anmärkning	
1.24	Tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning	Socialnämnd	11 kap. 5 § SoL	6 kap. 38 § KL p.3	
1.24.1	Bedömning av barn och ungas behov av omedelbart skydd.	Socialsekreterare	20 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
1.24.2	Förlänga tid för förhandsbedömning vid synnerliga skäl.	Verksamhetschef	20 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
1.24.3	Beslut om att inleda utredning gällande barnärenden.	Socialsekreterare	14 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
1.24.4	Beslut att utredning inte ska inledas eller att inledd utredning ska avslutas utan åtgärd. gällande barnärenden.	1:e socialsekreterare	14 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
1.24.5	Beslut om att bedriva utredning utan vårdnadshavarens/enskildes samtycke gällande barnärenden.	1:e socialsekreterare	20 kap 2 § SoL 20 kap 5 § SoL	6 kap. 37 § KL	
1.24.6	Beslut om förlängning av utredning utöver 4 mån vid synnerliga skäl gällande barnärenden.	Socialchef	20 kap. 3 § SoL	6 kap. 37 § KL	

1.24.7	Beslut om att inleda och avsluta utredning samt att ej inleda utredning gällande vuxen person.	Socialsekreterare	14 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
1.24.8	Beslut att ej informera den som gjort anmälan om att utredning har inletts, inte inletts eller redan pågår.	IFO-chef	19 kap. 6 § SoL		
1.24.9	Beslut om att inte dokumentera uppgifter som kan röja den enskildes identitet vid genomförande av en insats enligt 11 kap. 5 § SoL	Socialnämnden	14 kap. 5 § SoL	6 kap. 38 § KL	
1.24.10	Avslå begäran att lämna uppgifter muntligt inför socialnämnden	Socialchef	14 kap. 8 § SoL	6 kap. 37 § KL	
1.24.11	Ändra ett beslut till den enskildes nackdel om förhållandena för den enskilde har förändrats väsentligt.	Samma delegat som i beslutet som ändrats.	14 kap. 9 § SoL	6 kap. 37 § KL	

2	Vård och omsorg	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
2.1	Beslut om insats i form av hjälp i hemmet.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.2	Beslut om insats i form av särskilt boende.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 8 kap. 4 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.3	Beslut om insats i form av biståndsbedömt trygghetsboende	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 8 kap. 4 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.3.1	Beslut om insats i form av medboende när make eller sambo beviljats bistånd i form av särskild boendeform utan att det behövs för att uppnå skälig levnadsnivå.	Socialsekreterare	11 kap. 3 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.3.2	Insats i form av särskilt boende med anledning av ansökan från person bosatt i annan kommun.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 29 kap. 7 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.3.3	Trygghetslarm och matdistribution.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.3.4	Omprövning av beslut vid oförändrade, minskade eller upphörda behov enligt	Socialsekreterare			

2	Vård och omsorg	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
2.4	Beslut om insats i form av korttidsvistelse/växelvård.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 11 kap. 4 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.5	Beslut om ledsagning, avlösning och dagverksamhet.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.5.1	Vid akuta insatser enligt SoL samt vid akut bedömning av ledsagare vid sjukresor.	Distriktssköterska Områdeschef	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.5.2	Vid beslut om hemtjänstinsatser som överstiger kostnader motsvarande sängplats.	Arbetsutskottet			
	Avgifter				
2.6	Beslut om avgift	Avgifts- handläggare	32 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
2.6.1	Beslut om befrielse eller nedsättning av avgift.	Ek faktorer: Avgifts- handläggare Soc faktorer: Socialsekreterare Områdeschef	32 kap. 1 § SoL		
2.7	Beslut om avskrivning av avgiftsskuld upp till 15% av ett prisbasbelopp under året per vårdtagare.	Avgifts- handläggare	11 kap. 4§ SoL	Efter samråd med verksamhetschef	
	Vård och omsorg	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
2.7.1	Beslut om avskrivning av avgiftsskuld över 15% av ett prisbasbelopp under året per vårdtagare.	Verksamhetschef	11 kap. 4§ SoL		

3	Funktionsstöd enligt LSS	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
3.1	Biträde av personlig assistans.	Arbetsutskottet	9§ p 2 LSS		
3.2	Tillfällig utökning av beviljad tid eller ekonomiskt stöd för personlig assistent.	Socialsekreterare	9§ p 2 LSS		
3.3	Beslut om ledsagarservice.	Socialsekreterare Socialsekreterare	9§ p 3 LSS		
3.4	Beslut om biträde av kontaktperson.	Socialsekreterare	9§ p 4 LSS		
3.4.1	Ersättning kontaktperson.	Samordnare funktionsstöd		Ersättning enligt SKR:s rekommendationer, därutöver i samråd med verksamhetschef	
3.5	Beslut om avlösarservice i hemmet.	Socialsekreterare	9§ p 5 LSS		
3.6	Beslut om korttidsvistelse.	Socialsekreterare	9§ p 6 LSS		
3.6.1	Därutöver	Arbetsutskottet			
3.7	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12 år.	Socialsekreterare	9§ p 7 LSS		
3.8	Beslut om boende i familjehem.	Arbetsutskottet	9§ p 8 LSS	Se handläggningsregler	
3.8.1	Teckna och säga upp avtal med familjehem i anslutning till placering enligt LSS.	Samordnare funktionsstöd		Ersättning enligt SKR:s rekommendationer, därutöver i samråd med verksamhetschef	
3.8.2	Boende med särskild service för barn och ungdom.	Arbetsutskottet	9§ p 8 LSS		
3.9	Beslut om boende i bostad med särskild service eller annan särskild anpassad bostad för vuxna.	Socialsekreterare	9§ p 9 LSS		

3	Funktionsstöd enligt LSS	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
3.10	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och ej utbildar sig (personkrets 1 och 2).	Socialsekreterare	9§ p 10 LSS		
3.11	Beslut om att utreda behoven för enskild på tillfälligt besök samt beslut om insatser enligt LSS.	Socialsekreterare	16§ 4 st LSS		
3.12	Beslut om att anmäla till Försäkringskassan när någon som har ansökt om biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till sådan assistans enligt 9§ 2 kan antas ha rätt till assistansersättning enligt 51 kap socialförsäkringsbalken (SFB)	Socialsekreterare	15§ 2 p.8 LSS		
3.13	Beslut om att anmäla till Försäkringskassan om det finns anledning att anta att assistansersättning enligt 51 kap SFB används för annat än köp av personlig assistans eller kostnader för personliga assistenter.	Socialsekreterare	15§ p 10 LSS		
3.14	Beslut att utbetala assistentersättning till annan person än den som är berättigad till insatsen.	Arbetsutskottet	11§ LSS		
3.15	Beslut om återbetalningsskyldighet för felaktig eller för hög assistentersättning.	Arbetsutskottet	12§ LSS		
3.16	Beslut om att kommunen får besöka den assistansberättigade när det behövs för bedömningen av rätten till eller behovet av insatsen eller i övrigt för tillämpningen av denna lag.	Arbetsutskottet	9 c§ 1 p LSS första stycket		
3.17	Beslut om att det ekonomiska stödet enligt 9§ 2 LSS ska dras in eller nedsättas om en myndighet vid upprepade tillfälle vägras besöka den insatsberättigade.	Socialnämnden	9 c§ LSS andra stycket		
3.18	Beslut om att anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om det finns anledning att anta att en tillståndshavares lämplighet att bedriva verksamhet med personlig assistans kan ifrågasättas.	Arbetsutskottet	15§ p 11 LSS		
3.19	Beslut om ersättning från förälder.	Avgiftshandläggare	20§ LSS	Se riktlinjer	

	Funktionsstöd enligt LSS	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
3.20	Beslut om att till socialnämnden anmäla vissa skador eller sjukdomar som person som omfattas av LSS åsamkas i samband med verksamheten som ej skett i samband med hälso- och sjukvårdande verksamhet.	Områdeschef	24 d§ LSS SOSFS 2001:5	Se riktlinjer	
3.21	Beslut om att till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) anmäla vissa skador eller sjukdomar som personer som omfattas av LSS åsamkats i samband med verksamheten som ej skett i samband med hälso- och sjukvårdande verksamhet.	Socialnämnden	24 f§ LSS SOSFS 2001:5	Se riktlinjer	
3.22	Beslut att till överförmyndare anmäla behov av god man/förvaltare eller anmälan att behov ej längre föreligger.	Socialsekreterare	15§ p 6 LSS		
3.23	Beslut om ersättning från den enskilde vårdtagaren.	Avgifts- handläggare	19§ LSS	Se riktlinjer	
3.24	Teckna och säg upp avtal om bostad med särskild service i de fall kommunen ej själv kan tillhandahålla detta i anslutning till placering enligt LSS.	Verksamhetschef			
	Funktionsstöd enligt SoL	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
4	Beslut om bostad med särskild service för funktionshindrade.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 8 kap. 11 § SoL	6 kap. 37 § FL	
4.1	Beslut med anledning av ansökan av insatser för personliga behov.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § FL	
4.2	Beslut om korttidsboende.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 8 kap. 11 § SoL	6 kap. 37 § FL	

4.3	Beslut om kontaktperson.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 13 kap. 7 § SoL	6 kap. 37 § FL	
4.4	Ersättning kontaktperson.	Samordnare funktionsstöd		Ersättning enligt SKR:s rekommenda- tioner, därutöver i samråd med verksamhetschef	
4.5	Beslut om ledsagare.	Socialsekreterare			
4.6	Beslut om boendestöd	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § FL	
4.7	Beslut om dagverksamhet (sysselsättning).	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 8 kap. 10 § SoL	6 kap. 37 § FL	
	Yttrande angående bostadsbidrag				
4.8	Yttrande över ansökan om bostadsbidrag i de fall sökande eller medlem av dennes hushåll är funktionshindrad	Områdeschef	8§ Förordn om statskomm bostads- bidrag		
	Anmälan till överförmyndare				
4.9	Beslut att till överförmyndarnämnden anmäla behov av godman/förvaltare eller anmälan att behov ej längre föreligger.	Socialsekreterare	42§ SoF		

5	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
	Insatser för ekonomiska behov				
				För nedbruten delegation för ekonomiskt bistånd, se, Riktlinjer för ekonomiskt bistånd	
5.1	Beslut ifråga om försörjningsstöd – enligt riksnorm och riktlinjer	Socialsekreterare	12 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.1.1	Under riksnorm och enligt riktlinjer.	Socialsekreterare	12 kap. 7 § 4 st. SoL	6 kap. 37 § KL	
5.1.2	Med villkor om praktik eller kompetenshöjande åtgärder.	Socialsekreterare	12 kap. 4 §§ SoL	6 kap. 37 § KL	
5.1.3	Vägrande av eller nedsättande av fortsatt försörjningsstöd.	Socialsekreterare	12 kap. 5 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.2	Beslut om ekonomiskt bistånd utöver riksnorm och enligt riktlinjer.	Delegat enligt riktlinjer	12 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.2.1	Bistånd ej reglerade av antagna riktlinjer.	Arbetsutskottet	12 kap. 1 § SoL 12 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.3	Återkrav				
5.3.1	Återkrav när ekonomiskt bistånd betalats ut på felaktiga grunder.	Socialsekreterare	33 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.3.2	Återkrav när ekonomiskt bistånd betalats ut som förskott på förmån eller ersättning m.m.	Socialsekreterare	33 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.3.3	Föra talan om återkrav när ekonomiskt bistånd betalats ut på felaktiga grunder.	Arbetsutskott	33 kap. 4 § SoL	30 kap. 6 § 6. SoL	
5.3.4	Föra talan om återkrav i annat fall eller om ersättning.	1:e socialsekreterare	33 kap. 4 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.3.5	Avstå från krav på ersättning.	1:e socialsekreterare	33 kap. 6 § SoL	6 kap. 37 § KL	

5.4	Beslut om att återkräva ekonomiskt bistånd utöver försörjningsstöd enligt	Socialsekreterare	33 kap. 3 § SoL		
	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.5	Beslut om att hos förvaltningsrätten återkräva ekonomiskt bistånd som utgått obehörigen eller med för högt belopp.	Arbetsutskottet	33 kap. 4 § SoL	30 kap. 6 § 6. SoL	
5.6	Beslut om insats i form av förvaltning av egna medel.	1:e socialsekreterare	11 kap. 4 § SoL	6 kap. 37 § SoL	
	Eftergift av återkrav				
5.7	Beslut om eftergift av återkrav med max 15 000 kr.	IFO-chef	33 kap. 6 § SoL	Se preskriptionstider	
5.7.1	Därutöver	Arbetsutskottet	33 kap. 6 § SoL		
5.8	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet upp till 15 000 kr.	IFO-chef	33 kap. 6 § SoL		
5.8.1	Därutöver	Arbetsutskottet			
	Vård av barn och unga utanför det egna hemmet				
5.9	Beslut om placering av barn eller ungdom för stadigvarande vård, omsorg och fostran i familjehem	Arbetsutskottet	11 kap. 1 § SoL 9 kap. 1 § SoL 22 kap. 2 § SoL	30 kap. 6 § 1. SoL	
5.9.1	Beslut om medgivande av att ett barn tas emot för stadigvarande vård, omsorg och fostran i annat enskilt hem (privatplacering).	Arbetsutskottet	22 kap. 2 § SoL	30 kap. 6 § 1. SoL	
5.9.2	Beslut om bistånd i form av placering i hem för vård eller boende för barn och unga (HVB).	Arbetsutskottet	11 kap. 1 § SoL 9 kap. 1 § SoL		

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.9.3	Beslut om bistånd i form av stödboende för barn och unga	IFO -chef	11 kap. 1 § SoL 9 kap. 1 § SoL		
5.9.4	Beslut om godkännande av jourhem.	Arbetsutskott Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	11 kap. 1 § SoL 22 kap. 4 § SoL	30 kap. 6 § 1. SoL	
5.9.5	Beslut om tillfällig placering eller omplacering av barn och ungdom i annat enskilt hem, jourhem, HVB eller skyddat boende.	IFO-chef	11 kap. 1 § SoL 9 kap. 1 §, 5 § SoL	Enligt 22 kap. 4§ SoL får ett barn vårdas i jourhem högst 2 månader efter avslutad placering. HVB upp till 4 månader	Beslut om HVB meddelas nästkommande AU
5.9.6	Beslut om förlängd placering i jourhem vid särskilda skäl.	Arbetsutskott	11 kap. 1 § SoL 22 kap. 4 § SoL		
5.9.7	Beslut om upphörande av bistånd i form av vård i HVB, stödboende, skyddat boende, familjehem eller jourhem.	1:e socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 22 kap. 2, 4 - 5 §§ SoL		
5.9.8	Underrättelse om hälsoundersökning	Socialsekreterare	22 kap. 7 § SoL	6 kap. 37 § SoL	

5.9.9	Förbjuda eller begränsa möjligheter för en person att i sitt hem ta emot någon annans barn.	Socialnämnden	18 kap. 11 § SoL	30 kap. 11 § SoL	
	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.9.10	Övervägande om fortsatt vård för underårig som är placerad med stöd av SoL.	Arbetsutskottet	22 kap. 13 § SoL	30 kap. 6 § 2. SoL Beslut behövs ej endast information till socialnämnden.	
5.9.11	Överväga överflyttning av vårdnaden vid vård i familjehem.	Arbetsutskottet	22 kap. 14 § SoL	30 kap. 6 § 2. SoL	
5.9.12	Ingå avtal om fortsatt ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare som tidigare varit familjehem.	Socialsekreterare	22 kap. 15 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.9.13	Överväga att ansöka om flyttningsförbud	Arbetsutskott	22 kap. 16 § SoL	30 kap. 6 § 3. SoL	
5.9.14	Godkänna att en utländsk myndighet placerar ett barn i Sverige.	Arbetsutskott	22 kap. 17 § SoL	30 kap. 6 § 4. SoL	
5.9.15	Placera ett barn i annat land än Sverige.	Arbetsutskott	22 kap. 18 § SoL	30 kap. 6 § 4. SoL	
5.9.16	Uppföljning av ett barns situation				
5.9.17	Beslut om uppföljning av ett barns situation när en utredning har avslutats utan beslut om insats eller efter det att placering på HVB- eller familjehem har upphört.	Socialsekreterare	23 kap. 1 § SoL 23 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.9.18	Beslut om att avsluta uppföljning av ett barns situation.	Socialsekreterare	23 kap. 4 § SoL 23 kap. 5 § SoL	6 kap. 37 § KL	

5.9.19	Placering av barn i skyddat boende enligt lagen om placering av barn i skyddat boende (LBSB) 2014:79				
5.9.20	Ansökan om skyddat boende för barn.	Arbetsutskottet	3 kap. 3 § LBSB	30 kap 8 § 1. SoL	

	Forts. IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.9.21	Beslut om omedelbar insats i form av skyddat boende för barn.	Arbetsutskottet Kompletterande beslutanderätt: Ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat.	4 kap. 1 § första stycket LBSB	30 kap 8 § 2. SoL 4 kap. 1 § första och andra stycket LBSB	
5.9.22	Ansökan om förlängd tid för ansökan.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	4 kap. 6 § andra stycket LBSB	6 kap. 37 § KL	
5.9.23	Beslut om att omedelbar insats i form av skyddat boende för barn ska upphöra.	Arbetsutskottet Kompletterande beslutanderätt: Ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat.	4 kap. 8 § LBSB	6 kap. 37 § KL	
5.9.24	Beslut om var barnet ska placeras och hur insatsen i övrigt ska genomföras.	Arbetsutskott Kompletterande beslutanderätt: Ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat.	5 kap. 1 § LBSB	30 kap 8 § 3. SoL 5 kap. 1 § andra stycket LBSB	
5.9.25	Övervägande om vården ska fortsätta.	Arbetsutskott	5 kap. 3 § LBSB	30 kap 8 § 4. SoL	

	Forts. IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.9.26	Beslut om umgängesbegränsning.	Arbetsutskott Om nämndens beslut inte kan avvaktas: Kompletterande beslutanderätt: Ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat.	5 kap. 4 § första stycket 2 p. LBSB	6 kap. 38 § första stycket 3 p. KL 5 kap. 5 § LBSB 30 kap 8 § 5. SoL	
5.9.27	Hemlighållande av vistelseort	Arbetsutskott Om nämndens beslut inte kan avvaktas: Kompletterande beslutanderätt: Ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat.	5 kap. 4 § första stycket 1. LBSB	30 kap. 8 § 5 SoL 5 kap. 5 § LBSB	
5.9.28	Övervägande om fortsatt hemlighållande av barnets vistelseort eller umgängesbegränsning.	Arbetsutskott	5 kap. 6 § LBSB	30 kap 8 § 5. SoL	
5.9.29	Upphäva beslut om hemlighållande av vistelseort	Arbetsutskott	5 kap. 4 § första stycket 1. LBSB	30 kap 8 § 5. SoL	

5.9.30	Upphäva beslut om umgängesbegränsning	Arbetsutskott	5 kap. 4 § första stycket 2. LBSB	30 kap 8 § 5. SoL	
5.9.31	Avvisande av framställning från vårdnadshavare om att beslut om hemlighållande av vistelseort eller umgängesbegränsning ska upphöra.	1:e socialsekreterare	5 kap. 7 § LBSB	Efter samråd med IFO-chef 6 kap. 37 § KL	
5.9.32	Beslut om upphörande av insats.	Arbetsutskott	7 kap. 1 § första stycket LBSB	30 kap 8 § 6. SoL	
5.9.33	Avvisande av framställning från vårdnadshavare om att insats enligt 3 kap. (2024:79) ska upphöra.	1:e socialsekreterare	7 kap. 2 § LBSB	Efter samråd med IFO-chef 6 kap. 37 § KL	
5.9.34	Polishandräckning för att genomföra beslut om skyddat boende eller om omedelbar insats.	Arbetsutskottet Kompletterande beslutanderätt: Ordförande eller annan ledamot som nämnden förordnat.	8 kap. 7 § LBSB	30 kap 8 § 7. SoL 8 kap. 7 § LBSB	

	Forts. IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
	Ersättning till familjehem, barn och ungdom				
5.9.35	Beslut om ersättning till enskilt hem, familjehem, kontaktperson, kontaktfamilj och feriehem enligt SKR:s rekommendationer, dock ej över maximinorm, inkl tecknande av avtal i dessa ärende.	Socialsekreterare	22 kap. 3 § SoL	6 kap. 37 § KL Beslut efter samråd med IFO-chef.	
5.10	Därutöver	IFO-chef			
5.10.1	Ersättning om anställd eller nära anhörig till anställd inom IFO-avd som erhåller uppdrag som familjehem, kontaktperson m.m.	Arbetsutskott	22 kap. 3 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.10.2	Basutrustning i samband med placering enligt Svenska kommunförbundets rekommendationer.	Socialsekreterare			
	Särskilda kostnader vid familjehemsplacering				
5.10.2.1	Upp till belopp om 15% av basbelopp per år	Socialsekreterare			
5.10.2.2	15-30% av ett basbelopp per år.	IFO-chef			
5.10.2.3	Över 30% av ett basbelopp per år.	Arbetsutskott			
5.11	Familjehemsföräldrarnas kostnader för resor, mat och logi under ”in- och utskolningsperioden”	Socialsekreterare			
5.11.1	Läkarvårdskostnader och kostnad för av läkare ordinerad behandling till den del dessa inte ersätts av sjukförsäkringen eller ingår i omkostnadsersättning.	Socialsekreterare			
5.11.2	Tandvårdskostnader till den del dessa inte ersätts av tandvårdsförsäkringen eller ingår i omkostnadsersättningen.	Socialsekreterare			
5.11.3	Skäliga kostnader för föräldrakontakt.	Socialsekreterare			
5.12	Upp till ett belopp om 15% av basbeloppet per år.	Socialsekreterare			
5.12.1	15-30% av ett basbelopp per år.	IFO-chef			
5.12.2	Över 30% av ett basbelopp per år.	Arbetsutskottet			
	Särskilt kostnadskrävande utrustning till familjehemmet som krävs för vård av barnet.				
5.13	Upp till ett basbelopp av 30% av ett basbelopp per år.	IFO-chef			
	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN

5.13.1	Över 30% av ett basbelopp per år.	Arbetsutskottet			
5.13.2	Kostnad för deltagande i utbildning av familjehemsföräldrar, kontakträffar eller handledning som kommunen själv eller annan kommun, förening eller studieorganisation arrangerar.	IFO-chef			
	Kostnad För skador som barnet vållar familjehemmet och som ej ersätts av hem- eller ansvarsförsäkring, självrisk				
5.14	Upp till ett belopp om 30% av basbeloppet per år.	IFO-chef			
5.14.1	Över 30% av ett basbelopp per år.	Arbetsutskottet			
	Ersättning från vårdnadshavare				
5.15	Beslut om ersättning från förälder när ett barn vårdas i ett annat hem än det egna.	Socialsekreterare	32 kap. 3 § SoL 6 kap 2-4 §§ SoF	6 kap. 37 § KL	
5.15.1	Ändring av avgift	Socialsekreterare	32 kap. 10 § SoL	6 kap. 37 § KL	
	Lagen om bidragsförskott/Lagen om allmänt barnbidrag				
5.16	Beslut att vid placering utom hemmet ansöka hos Försäkringskassan ändring av betalningsmottagare för barnbidrag.	Socialsekreterare	4§ Lagen om allmänt barnbidrag 1-3 §§ Kungörelse 1962:393 om kommuners...		
5.16.1	Framställan till Försäkringskassan att underhållstöd ska utbetalas till annan vårdnadshavare.	Socialsekreterare	17§ Lag om underhållstöd		
5.16.2	Framställan till Försäkringskassan att barnbidraget ska utbetalas till den andre föräldern eller annan lämplig person.	Socialsekreterare	5§ Lag om allmänt barnbidrag		
5.16.3	Beslut om anmälan till Försäkringskassan om att pension helt eller delvis ska betalas till make eller annan.	Socialsekreterare	16 kap 12§ AFL	Se allmänna försäkringslagen (AFL)	
5.16.4	Ansöka till centrala studiestödsnämnden om ny eller ändrad betalningsmottagare för studiehjälp	socialsekreterare	Studiestödsförordningen 2 kap 33 §		

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
	Vård och boende eller familjehem för vuxna				
5.17	Beslut angående bistånd i form av plats för vuxen i familjehem eller hem för vård eller boende. Akutplacering av vuxen i avvaktan på arbetsutskott, max 4 månader.	Arbetsutskottet IFO-chef	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § SoL	
5.17.2	Beslut om upphörande av bistånd till vuxna i form av vård och behandling i familjehem eller hem för vård och boende.	IFO – chef	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § SoL	
5.17.3	Beslut om bistånd till våldsutsatta i form av boende på kvinnojour eller skyddat boende.	IFO - chef	11 kap. 1 § SoL 13 kap. 10 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.17.4	Särskilda kostnader i samband med placering upp till 30% av basbeloppet.	IFO-chef	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § SoL	
	Ersättning från vårdtagaren				
5.18	Beslut om ersättning från den enskilde vårdtagaren.	Socialsekreterare	8 kap 1 § SoL 6 kap 1 § SoF		
5.19	Beslut att föra talan om ersättning hos förvaltningsrätten om återkrav.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	33 kap. 4 § SoL 33 kap. 5 § SoL 1 st.		
5.20	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet.	IFO-chef	33 kap. 6 § SoL		
	Ersättning till familjehem, vuxna				
5.21	Beslut om ersättning till enskilt hem, familjehem, kontaktperson, kontaktfamilj och feriehjem enligt Svenska kommunförbundets rekommendationer, inkl tecknande av avtal i dessa ärenden.	Socialsekreterare			
5.21.1	Därutöver	Arbetsutskottet			
	Anmälan angående folkpension				

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.22	Anmälan till Försäkringskassan att nämnden ska uppbära folkpension, sjukpenning eller ersättning enligt AFL	Socialsekreterare	3 kap 15§ AFL 17 kap 1§ AFL		
	Kontaktperson/kontaktfamilj/feriehem				
5.23	Beslut om tillsättande av kontaktperson/kontaktfamilj.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 13 kap. 7 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.23.1	Beslut om att bistånd i form av kontaktperson/kontaktfamilj ska upphöra.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL 13 kap. 7 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.23.2	Särskilda kostnader i samband med tillsättande av kontaktperson upp till 10% av basbeloppet.	IFO-chef	11 kap. 1 § SoL		
5.23.3	Beslut om feriehemsvistelse.	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL		
5.24	Beslut om ersättning till enskilt hem, familjehem, kontaktperson, kontaktfamilj och feriehem enligt SKR:s rekommendationer, dock ej över maximinorm, inkl tecknande av avtal i dessa ärenden.	Socialsekreterare			
5.24.1	Därutöver	Arbetsutskottet			

	Forts. IFO (INDVID- OCH FAMILJEOMSORG)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.25	Beslut om insatser för personliga behov som ges av kommunal utförare	Socialsekreterare	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.26	Beslut om insatser för personliga behov som ges av privat utförare	IFO - chef	11 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.27	Godkännande av hyresgaranti gällande förhyrning av lägenhet samt godkännande av hyresgaranti inom Bostad först.	IFO-chef	11 kap. 4 § SoL 12 kap. 2 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.28	21 kap. Insatser till barn utan vårdnadshavarens samtycke				
5.29	Beslut om insatser för att tillgodose personliga behov.	IFO-chef	21 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.30	Beslut om kontaktperson och särskilt kvalificerad kontaktperson.	IFO-chef	21 kap. 1 § SoL	6 kap. 37 § KL	
5.31	Beslut om insatser utan individuell behovsprövning.	Socialnämnd	21 kap. 2 § SoL	6 kap. 38 § KL	
	Bidragsbrott				
5.32	Beslut att polisanmäla misstänkt bidragsbrott.	IFO-chef	6§ Bidragsbrottslagen		
5.33	Ansökan hos Kronofogdemyndigheten om verkställighet av de i ärende angående socialbidragsbrott.	IFO-chef			
5.34	Yttrande till allmän domstol om överlämnande för vård enligt LVM, LVU och SoL.	1:e socialsekreterare	31 kap BrB		
5.35	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-mål.	1:e socialsekreterare	31 kap 2§ BrB		
5.36	Yttrande till Åklagarmyndigheten.	Socialsekreterare	3§ LuL 11§ 1 st LuL		
5.37	Yttrande till åklagarmyndighet med anledning av ev. utredning beträffande misstänkt under 15 år.	Socialsekreterare	31, 33§§ LuL		

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.38	Underrättelse till Åklagarmyndigheten om vård eller åtgärd ej kommer tillstånd samt om någon bryter förskrift enligt BrB.	Socialsekreterare	31 kap 1§ 3 st 2 p BrB, 12 kap 8§ SoL		
5.39	Begäran hos åklagare om förande av bevistalan.	IFO-chef	38§ LuL		
5.40	Yttrande till tingsrätt.	Socialsekreterare	28§ LuL		
5.41	Lämnande av upplysningar om förslag på åtgärder till åklagare.	Socialsekreterare	6§ lag om personutredn i brottmål m.m.		
5.42	Lämnande av upplysningar och förslag på åtgärder till frivårdsmyndighet.	Socialsekreterare	6§ lag om personutredn i brottmål m.m.		
5.43	Begäran om utdrag ur Rikspolisstyrelsens polisregister.	Socialsekreterare	Polisreg-kungörelsen 21§		
	Yttrande enligt namnlagen				
5.44	Yttrande enligt namnlagen	IFO-chef	45 och 46 §§ namnlagen		
	Yttrande angående äktenskapsbalken				
5.45	Yttrande angående äktenskapsdispens.	1:e social-sekreterare	2 kap Äktenskapsbalken		
5.46	Yttrande till Transportstyrelsen eller domstol i körkortsärenden.	Socialsekreterare	39§ Körkorts-lagen		
	Yttrande enligt rättshjälpslagen				
5.47	Yttrande över ansökan om rättshjälp samt yttrande över kostnadsberäkning.	Socialsekreterare	36 o 43 §§ Rättshjälps-lagen		
5.47.1	Anmälan om behov av offentligt biträde.	Socialsekreterare	3§ Lag om offentligt biträde		

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
	Yttrande enligt passförordningen				
5.48	Yttrande till passmyndighet vid utfärdande av pass för barn under 18 år utan vårdnadshavares medgivande.	1:e social-sekreterare	3§ passförordningen		
	Dödsboanmälan				
5.50	Dödsboanmälan till skattemyndigheten.	Socialsekreterare/ handläggare	20 kap 8§ Ärvdabalken		
5.51	Inleda provisorisk dödsboförvaltning.	Socialsekreterare/ handläggare	18 kap 2§ andra stycket ärvdabalk 2 kap 5§ lag om arv i inter- nationella situationer		
5.52	Kräva ersättning från dödsbo för kostnader för provisorisk förvaltning.	Socialsekreterare/ handläggare	18 kap 2§ andra stycket ärvdabalk	Se SKR cirkulär 19:30 2019-07-04	
	Yttrande angående bostadsbidrag när barn vistas på institution.				
5.53	Yttrande över ansökan om bostadsbidrag till familj där barn vistas på institution eller i familjehem och vid umgänge med barn.	Socialsekreterare	1§ Förordn om stats- kommunala bostads- bidrag. 4§ Förordn om statliga bostadsb till barnfamiljer.		
5.53.1	Beslut om anmälan till överförmyndarnämnden förvaltare eller att behov ej lägre föreligger.	Socialsekreterare	5 kap 3§ SoF		
5.53.1 .1	Beslut om anmälan till överförmyndarnämnden om förhållanden beträffande underårigs egendom.	Socialsekreterare	5 kap 3§ SoF		

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSorgen)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.53.2	Framställan till domstol om behov av målsägandebiträde för underårig.	Socialsekreterare	5 kap 2§ SoF	Efter samråd med IFO-chef/1:e socialsekreterare	
	Familjerätt				
5.54	Godkännande av faderskapserkännande då parterna varit sammanboende under hela konceptionstiden och är övertygade om att barnet är gemensamt.	Socialsekreterare	1 kap 4§ 1 st FB		
5.54.1	Övriga fall	Socialsekreterare	1 kap 4§ FB		
5.54.2	Godkännande av faderskapsbekräftelse	Socialsekreterare	1 kap 4§ 1 st FB	Se Socialstyrelsens allmänna råd 1988:6. Att fastställa faderskap. Utredning ska anses inledd när nämnden fått födelseanmälan eller rätten förklarat en man inte vara far enligt 1 kap 2§ FB.	
	Forts. IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.54.3	Beslut att väcka och föra faderskap/föräldraskapsmål	Socialsekreterare	3 kap 5§ 2 st och 6§ 2 st FB		
5.54.4	Beslut om att inleda utredning om fastställande av faderskap/föräldraskap när dom eller bekräftelse finns och när det finns tveksamheter gällande faderskapet//föräldraskapet.	Socialsekreterare	2 kap 9§ 1 st FB	Efter samråd med IFO-chef/1:e socialsekreterare	

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
	Internationella adoptioner				
5.55	Medgivande till internationell adoption	Arbetsutskott	24 kap. 1 § SoL	30 kap. 6 § 5. SoL	
5.55.1	Anvisning om föräldrautbildning inför adoption	Arbetsutskott	24 kap. 2 § SoL	30 kap. 6 § 5. SoL	
5.55.2	Återkalla medgivande till internationell adoption	Arbetsutskott	24 kap. 4 § SoL	30 kap. 6 § 5. SoL	
5.55.3	Samtycke till fortsatt adoptionsförfarande	Socialsekreterare	24 kap. 5 § SoL	6 kap. 37 § KL I samråd med 1:e socialsekreterare	
5.55.4	Vägra samtycke till fortsatt adoptionsförfarande	Arbetsutskott	24 kap. 5 § SoL	30 kap. 6 § 5. SoL	
5.55.5	Förlängning av tid för prövning av fortsatt adoptionsförfarande	Socialsekreterare	24 kap. 5 § SoL	6 kap. 37 § KL I samråd med 1:e socialsekreterare	
5.56	Beslut om att utse utredare i vårdnad, boende och umgänge.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	6 kap 19§ 2 st FB		
5.57	Yttrande till allmän domstol i fråga om vårdnad boende eller umgänge.	Socialsekreterare	6 kap 19§ 1 st FB		
5.58	Godkännande av föräldrars avtal om vårdnad, boende och umgänge.	Socialsekreterare	13 kap. 6 § SoL 6 kap 6§, 14a§ 2 st, och 15a§ 3 st FB		

	Forts. IFO (INDVID- OCH FAMILJEOMSORG)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.59	Godkänna avtal om underhållsbidrag ska betalas för längre perioder än tre månader (se cirkulär från Svenska kommunförbundet 1996:167).	IFO-chef/1:e socialsekreterare	7 kap 7§ 2 st FB		
5.60	Yttrande i ärenden om förordnande av god man eller förvaltare.	Socialsekreterare	11 kap 16§ 2 st FB		
5.61	Beslut om åtgärder för barnets bästa då ena vårdnadshavaren ger samtyck och andra vårdnadshavaren ej samtycker	Arbetsutskottet	6 kap 13a FB		
	LVU				
5.62	Beslut om ansökan till Förvaltningsrätten för vård enligt LVU.	Arbetsutskottet	4§ LVU	30 kap. 7 § 1. SoL	
5.63	Beslut att återta ansökan enligt LVU.	Arbetsutskottet			
5.64	Begäran om förlängd tid för ansökan om vård samt ansökan om fortsatt omhändertagande för tillfällig vård.	IFO-chef	8§ andra stycket LVU	6 kap. 37 § KL	
5.65	Beslut om omedelbart omhändertagande.	Arbetsutskottet Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	6§ första stycket LVU	30 kap. 7 § 2. SoL 6 § andra stycket LVU	
5.66	Beslut om omedelbart omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU.	Arbetsutskottet Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	6 a § första stycket LVU	30 kap. 7 § 2. SoL 6 a § andra stycket LVU	

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.67	Beslut om att omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU ska upphöra.	Arbetsutskottet, Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	9§ LVU	6 kap. 37 § KL	
5.68	Ansökan om fortsatt omhändertagande, när svensk domstol inte är behörig att besluta om beredande av vård enligt LVU.	Arbetsutskott	9 a § LVU	30 kap. 7 § 3. SoL	
5.69	Upphörande av omedelbart omhändertagande enligt 6 a § LVU.	Arbetsutskottet Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	9 b § LVU	6 kap. 37 § KL	
5.70	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden.	Arbetsutskottet, Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	11§ 1 st LVU	30 kap. 7 § 4. SoL 11 § tredje stycket LVU	

	Forts. IFO (INDVID- OCH FAMILJEOMSORG)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.71	Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden.	Arbetsutskottet, Kompletterande Beslutanderätt: ordförande, vice ordförande och 2:e vice ordförande	11§ 2 st LVU	30 kap. 7 § 4. SoL 11 § tredje stycket LVU Vården ska dock inledas utanför hemmet.	
5.72	Beslut rörande den unges personliga förhållanden i den mån inte är att hänföra 11§ LVU p 1 och 2 samt 14§ LVU	Socialsekreterare	11§ 4 st LVU	6 kap. 37 § KL	
5.73	Beslut om rätt till umgänge med den unge ska utövas:				
5.74.1	När överenskommelse inte kan nås med föräldern eller vårdnadshavaren.	Arbetsutskottet	14§ 2 st p 1 LVU		
5.75	Övervägande om vård med stöd av 2§ LVU fortfarande behövs och hur vården ska inriktas och utformas.	Arbetsutskottet	13§ 1.2 st LVU	30 kap. 7 § 5. SoL Övervägande som ska ske vara 6:e månad.	
5.76	Omprövning om vård med stöd av 3§ LVU ska upphöra enligt 21 § LVU.	Arbetsutskottet	13§ 2 st LVU	30 kap. 7 § 5. SoL	
5.78	Överväga att ansöka om flyttningsförbud vid prövning av omvården ska upphöra.	Arbetsutskottet	13 b § LVU	30 kap. 7 § 6. SoL	
5.79	Överväga att ansöka om överflyttning av vårdnaden.	Arbetsutskottet	13 c § LVU	30 kap. 7 § 7. SoL	

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.80	Beslut om umgängesbegränsning	Arbetsutskottet Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	14 § andra stycket 1. LVU	30 kap. 7 § 8. SoL 6 kap. 39 § KL	
5.81	Upphäva beslut om umgängesbegränsning	Arbetsutskottet	14 § andra stycket 1 LVU	30 kap. 7 § 8. SoL	
5.82	Beslut om hemlighållande av vistelseort.	Arbetsutskottet Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	14 § andra stycket 2 LVU	30 kap. 7 § 8. SoL 6 kap. 39 § KL	
5.83	Upphäva beslut om hemlighållande av vistelseort.	Arbetsutskottet	14 § andra stycket 2 LVU	30 kap. 7 § 8. SoL	
5.84	Övervägande om beslut betr. Umgänge eller hemlighållande av vistelseort enligt 14§ 2 st 1 och 2 LVU.	Arbetsutskottet	14§ 3 st LVU	30 kap. 7 § 8. SoL Omprövning ska ske var 3:e månad.	
5.85	Upphäva beslut om vård.	Arbetsutskottet	21§ LVU	30 kap. 7 § 9. SoL	

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.86	Inleda uppföljning	IFO-chef	21 b § LVU	6 kap. 37 § KL	
5.87	Avsluta uppföljning	IFO-chef	21 b § LVU	6 kap. 37 § KL	
5.88	Beslut om särskild kvalificerad kontaktperson eller öppenvårdsbehandling enligt 22§ 1 st 1 och 2 LVU.	Arbetsutskottet	22§ LVU	30 kap. 7 § 10 SoL	
5.89	Prövning om beslut enligt 22§ LVU fortfarande behövs.	Arbetsutskottet	22§ 3 st LVU	30 kap. 7 § 10 SoL	
5.90	Beslut om förebyggande insatser enligt 22§ LVU ska upphöra.	Arbetsutskottet	22 § 3 st LVU	30 kap. 7 § 10 SoL	
	Forts. IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.91	Ansökan hos Förvaltningsrätten om flyttningsförbud.	Arbetsutskottet	24§ LVU	30 kap. 7 § 11 SoL	
5.92	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs.	Arbetsutskottet	26§ LVU	30 kap. 7 § 12 SoL	
5.93	Beslut om upphörande av flyttningsförbud	Arbetsutskottet	26 § 2 st LVU	30 kap. 7 § 12 SoL	
5.94	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud.	Arbetsutskottet Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	27§ 1 st LVU	30 kap. 7 § 11 SoL 27 § andra stycket LVU	
5.95	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra.	Arbetsutskottet	30§ andra stycket LVU	6 kap. 37 § KL	

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.96	Umgängesbegränsning vid flyttningsförbud.	Arbetsutskottet Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	31 § LVU	30 kap. 7 § 13 SoL 6 kap. 39 § KL	
5.97	Ansöka om utreseförbud.	Arbetsutskottet	31 b § LVU	30 kap. 7 § 14 SoL	
5.98	Ompröva utreseförbud.	Arbetsutskottet	31 c § 1 st LVU	30 kap. 7 § 14 SoL	
5.99	Upphörande av utreseförbud.	Arbetsutskottet	31 c § 2 st LVU	30 kap. 7 § 14 SoL	
5.100	Tillfälligt utreseförbud.	Arbetsutskottet Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	31 d § 1 st LVU	30 kap. 7 § 14 SoL 31 d § 2 st LVU	
5.101	Upphörande av tillfälligt utreseförbud.	Arbetsutskottet	31 g § andra stycket LVU	6 kap. 37 § KL	
5.102	Tillfälligt undantag från ett utreseförbud.	Arbetsutskottet	31 i § LVU	30 kap. 7 § 14 SoL	
5.103	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare och plats för läkarundersökningen.	1:e social-sekreterare	32 § LVU	6 kap. 37 § KL	

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.104	Beslut om att begära biträde av polismyndighet för att bereda läkare tillträde till den unges hem eller för att inställa den unge till läkarundersökning.	Arbetsutskott Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	43§ 1st 1. LVU	30 kap. 7§ 16 SoL 43 § 1 st 1. LVU	
5.105	Beslut om att begära polismyndighetens biträde för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	43§ p 2 LVU	30 kap 7§ 16 SoL 43 § 1 st 2. LVU	
5.106	Uppmana till provtagning inför umgänge och inför prövning av om vården ska upphöra.	Arbetsutskottet	32 a § LVU 32 b § LVU	30 kap. 7 § 15 SoL	
	LVM				
5.107	Beslut om att ej inleda utredning	IFO-chef	7 § LVM	6 kap. 37 § KL	
5.108	Beslut om att inleda utredning	1:e social-sekreterare	7§ LVM	6 kap. 37 § KL	
5.109	Avsluta utredning	1:e socialsekreterare	7 § LVM	6 kap. 37 § KL	
5.111 0	Beslut om omedelbart omhändertagande.	Arbetsutskottet Om beslut inte kan avvaktas – ordförande eller annan ledamot som socialnämnden förordnat	13§ LVM	30 kap. 9 § 2. SoL 13 § andra stycket LVM	
5.111	Beslut om upphörande av omedelbart omhändertagande.	Ordförande	18 b§ LVM	6 kap. 37 § KL	
5.112	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökning.	1:e social-sekreterare	9§ LVM	6 kap. 37 § KL	

	IFO (INDIVID- OCH FAMILJEOMSORGEN)	Delegat	Lagrum	Anmärkning	Rapport till SN
5.113	Ansökan om tvångsvård hos Förvaltningsrätten.	Arbetsutskottet	11§ LVM	30 kap. 9 § 1. SoL	
5.114	Beslut om att begära biträde av polismyndighet för att genomföra beslutad läkarundersökning.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	45§ p 1 LVM	6 kap. 37 § KL	
5.115	Beslut om att begära biträde av polismyndighet för att genomföra beslut om beredande av vård eller omedelbart omhändertagande till LVM-hem eller sjukhus.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	45§ första stycket p 2 LVM	6 kap. 37 § KL	
5.116	Yttrande till åklagarmyndighet.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	46§ LVM		
5.117	Yttrande till domstol om överlämnande förvård enligt LVM.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	31 kap 2§ Brb		
5.118	Beslut om egenavgift vid placering i LVM-hem.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	32 kap. 2 § 1 st. SoL Jfr 31 kap. 3 § p.1 6 kap. 1 § SoF		
	Vapenärenden				
5.119	Upplysningar i vapenärenden (endast med den enskildes samtycke enligt JO 1983/84 s 188 f).	Socialsekreterare			
	Yttrande till Försvarsmakten				
5.120	Yttrande till Försvarsmakten angående ansökningar till hemvärdet.	IFO-chef/1:e socialsekreterare	12§ Hemvärdskunskörelsen		

6	BOSTADSANPASSNING	DELGAT	LAGRUM	ANMÄRKNING	RAPPORT SN
6.1	Beviljande av bostadsanpassningsbidrag till en högsta kostnad av två basbelopp.	BAB handläggare med distrikts-arbetssterapeut			
6.2	Upphandling av tjänster rörande bostadsanpassning till en högsta kostnad om två basbelopp.	BAB handläggare			
6.3	Upphandling av material rörande bostadsanpassning till en högsta kostnad om två basbelopp.	BAB handläggare			
6.4	Beviljande av bostadsanpassningsbidrag vilket överstiger två basbelopp.	Arbetsutskottet			
6.5	Upphandling av tjänster rörande bostadsanpassning vilka överstiger två basbelopp.	Arbetsutskottet			
6.6	Upphandling av material rörande bostadsanpassning vilka överstiger två basbelopp.	Arbetsutskottet			
6.7	Avgivande av yttrande i överklagningsärenden gällande beslut om bostadsanpassningsbidrag till länsrätt och kammarrätt.	BAB handläggare Socialnämnden			

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 30 Motion om Dalbygården i Sysseleback

Diarienummer SOC 2025/384

Socialnämndens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad.

Reservation

Joe Bengtsson (DÖ!T)

Sammanfattning av ärendet

Joe Bengtsson (DÖ!T) har lämnat följande motion:

" Det finns ett behov av flera boendeplatser vid Dalbygården i Sysseleback. Ett antal platser togs bort där för att istället skapa utrymme för hemtjänsten. Behovet av platser är stort, inte minst för när det gäller avlastningsplatser.

Hemtjänstens lokalbehov borde kunna ordnas i den tidigare förskolan, f.d. elevhemmet.

De oberoende i Torsby yrkar på att: De borttagna boendeplatserna i Dalbygården återskapas."

Svar på motion:

Antalet platser inom särskilt boende i Torsby kommun anpassas och dimensioneras utifrån behovsanalyser och en långsiktig planering för vård och omsorgsverksamheterna, för att säkerställa en ändamålsenlig verksamhet som möter det faktiska behovet.

Under en längre tid har samtliga särskilda boende i kommunen haft ett relativt högt antal lediga platser. För att upprätthålla en balans mellan behov och kapacitet har platsantalet anpassats och succesivt minskats eller lagts vilande på samtliga boenden i hela kommunen.

Den aktuella behovsanalysen visar att nuvarande antal platser på Dalbygården är väl avvägt och motsvarar det behov som för närvarande och för en överskådlig framtid föreligger.

Det finns därmed inte underlag som motiverar att återskapa antalet vilande platser på Dalbygården.

PROTOKOLL
2026-03-17

Handlingar i ärendet

Socialnämndens arbetsutskott 2026-02-24 § 16.

Motion, daterad 2025-12-15.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Lukas Löfstrand, socialchef

Carina Stolpe, verksamhetschef vård och omsorg

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 31 Val till socialnämndens arbetsutskott efter Daniel Eriksson (M)

Diarienummer SOC 2026/134

Socialnämndens beslut

Socialnämnden väljer May Wenche Borgler (M) som ersättare till socialnämndens arbetsutskott.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden väljer ersättare till socialnämndens arbetsutskott för tiden 2026-03-17 till och med 2026-12-31 i stället för Daniel Eriksson (M).

Beslutet skickas till

May Wenche Borgler (M)
HR-avdelningen
Anna Gerdin, kommunkansliet
Isabell Lid Rosenholm, kommunkansliet

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 32 Val till Kommunala Tillgänglighetsrådet (KTR) efter Daniel Eriksson (M)

Diarienummer SOC 2026/135

Socialnämndens beslut

Socialnämnden väljer May Wenche Borgler (M) som ersättare till Kommunala Tillgänglighetsrådet (KTR).

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden väljer ersättare till Kommunala Tillgänglighetsrådet (KTR) för tiden 2026-03-17 till och med 2026-12-31 i stället för Daniel Eriksson (M).

Beslutet skickas till

May Wenche Borgler
HR-avdelningen
Anna Gerdin, kommunkansliet
Isabell Lid Rosenholm, kommunkansliet

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 33 Nämndinitiativ från Socialdemokraterna Torsby-Nordvärmland, ergonomiska skor för vårdpersonal

Diarienummer SOC 2026/136

Socialnämndens beslut

Socialnämnden ger uppdraget till socialchefen att utreda hur det ska genomföras och vilken kostnad det skulle innebära och hur det ska finansieras.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna Torsby-Nordvärmland har inkommit med nämndinitiativ (SOC 2026/136.70).

Socialdemokraterna ser behovet av bra ergonomiska arbetsskor för vårdpersonal inom socialnämndens verksamheter. socialdemokrater vill säkerställa att de som arbetar inom vården ska kunna ha et långt och hållbart arbetsliv.

Många anställda står på fötterna många timmar under en arbetsdag, vilket sliter på kroppen. Bra arbetsskor är en viktig del för att minska belastningsskador. Vi tycker därför att arbetsskor ska vara något vi som arbetsgivaren ska bekosta.

- Socialdemokraterna i Torsby-Nordvärmland vill att socialchefen utreder hur man skulle kunna ta fram bra ergonomiska arbetsskor till socialnämndens vårdpersonal. I utredningen ska det framgå hur detta ska genomföras och vilken kostnad detta skulle innebära och hur detta ska finansieras.

Handlingar i ärendet

Inkommer nämndinitiativ från Socialdemokraterna Torsby-Nordvärmland.

Beslutet skickas till

Lukas Löfstrand, socialchef

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 34 Omställning nya socialtjänstlagen

Diarienummer SOC 2026/58

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning av ärendet

Projektledare för omställning av nya socialtjänstlagen Karin Swensån informerar om omställningsarbetet nu och framåt.

- Samlad bild och övergripande riktning
- Styrkor att bygga vidare på
- Utvecklingsområden
- Nästa steg
- Omställningsarbetet i förvaltningen
- Information och tillgänglighet viktiga "nycklar"
- Utveckling av digital information och kommunikation

Den nya socialtjänstlagen syftar till att skapa en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst.

Handlingar i ärendet

PowerPoint från projektledare Karin Swensån, bilaga till protokollet

Beslutet skickas till

Karin Swensån, projektledare nya socialtjänstlagen

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 35 Information, pågående projekt

Diarienummer SOC 2026/61

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning av ärendet

Socialchef Lukas Löfstrand informerar om pågående projekt.

- Nya socialtjänstlagen
- Skolsamverkan 2.0
- Skolsociala team
- Värmlands unga i arbete
- Värmland samArbetar
- Bryggan

Beslutet skickas till

Lukas Löfstrand, socialchef

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 36 Information från politiker

Diarienummer SOC 2026/59

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning av ärendet

Ordförande Tommy Olsson (S) informerar från Värmlands läns vårdförbund.

- Riddarnäset har bra beläggning.
- Beroendecentrum har liten beläggning.
- Flöjten har beläggningen minskat drastiskt.
- Kvarnbacken har kö för att få en plats.

Socialnämndens nästa sammanträde informerar Tommy Olsson (S) och socialchef Lukas Löfstrand om samsjuklighet.

PROTOKOLL
2026-03-17

§ 37 Information från socialförvaltningen

Diarienummer SOC 2026/60

Socialnämndens beslut

Socialnämnden tackar för informationen.

Sammanfattning av ärendet

Chef central administration informerar hur arbetet fortskrider.

- Schemaläggning
Man har varit ute på verksamhetsbesök på Klarastrand/Stöllet.
Det är planerat verksamhetsbesök på Dalbygården.
Periodplanering för sommaren pågår.
- Samverkan
Man har samverkan med kommunal och HR-avdelningen.
- Rekrytering
Det är svårt med rekryteringen inför sommaren. Petra förklarar rekryteringsprocessen.
- Planering hemtjänst
Det pågår en omorganisering.
Man måste göra en omfördelning av områden på planerare.
- Nuläget
Mindre korttidsfrånvaro.
Färre samtal kopplat till schema.
Diskussioner 3 semesterperioder.
Kontinuerlig återkoppling till chefer.

Socialchef Lukas Löfstrand informerar.

- **Stor brist på sommarvikarier**, beslut och information om övergång till 3 semesterperioder.
- **Språkravet**, vård och omsorg planerar tillsammans med arbetsmarknadsavdelningen och vuxenutbildningen.

PROTOKOLL
2026-03-17

- **Aktivitetskravet**, försörjningsstöd och arbetsmarknadsavdelningen planerar gemensamt för hur hantering ska ske.
- **Samverkan skolan**, uppföljning av samverkansdag våren 2025 med rektorer och elevhälsan för grundskolan och gymnasium tillsammans med IFO och öppenvården.

Lukas Löfstrand informerar om att det händer mycket nu och framåt.

Beslutet skickas till

Lukas Löfstrand, socialchef

Petra Frykensä, chef central administration